

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE IV

Opracowano na podstawie Programu nauczania „*Myśli i słowa*” wydawnictwa WSiP w klasie ósmej

OCENA CELUJĄCY

Ocenę **celujący** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobry i ponadto posiada wiedzę i umiejętności nabyte poprzez:

- a) przygotowanie się do konkursów przedmiotowych i innych;
- b) samodzielną pracę dodatkową i/lub
- c) aktywny udział w obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych;
- d) twórcze i samodzielne rozwijanie uzdolnień i zainteresowań;
- e) jego wypowiedzi ustne i pisemne, które są bezbłędne i cechują się dojrzałością myślenia.

OCENA BARDZO DOBRY

Uczeń na ocenę bardzo dobrą bezbłędnie i z łatwością w sposób spójny:

Kształcenie literackie i kulturowe

1. Rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł i określa ich podstawowe cechy
2. Zna pojęcia ironii, parodii i groteski oraz rozpoznaje je w tekstach
3. Wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych: porównanie homeryckie, inwokacja;
4. Rozpoznaje gatunki: epos, epopeja, tragedia, elegia ,poemat, epopeja narodowa , elegia, literatura faktu pamiętnik, , powieść i określa ich podstawowe cechy.
5. Omawia i poddaje refleksji podstawowe zagadnienia egzystencjalne.
6. Wykorzystuje w objaśnieniu utworów literackich wartości uniwersalne związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, dokonuje ich hierarchizacji;
7. Wykorzystuje w objaśnianiu utworów literackich potrzebne konteksty np. biograficzny, historyczny, historyczno-literacki, kulturowy, filozoficzny, społeczny;
8. Omawia , wyjaśnia ,określa cechy świata przedstawionego, wydobywa znaczenia przenośne.
9. .Ocena postawy bohaterów, charakteryzuje podmiot liryczny.
10. Omawia budowę utworu.
11. Recytuje utwór.
12. Opowiada o pokoleniu wojennym, wyjaśnia z czego wynika i na czym polega jego tragizm, opowiada o realiach okupacyjnej rzeczywistości.
13. Omawia funkcję środków języka filmowego oraz znaczenie środków specjalnych w filmie, ocenia grę aktorską.
14. Odczytuje znaczenia przenośne, wyjaśnia na czym polega paradoks.
15. Ocena postawy życiowe bohaterów , wyjaśnia przesłanie utworów.
16. Zna treść lektury obowiązkowej i uzupełniającej.

Kształcenie językowe

17. Dostrzega różnice pomiędzy literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyczną i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa.
18. Wyjaśnia , czym jest głoska , a czym litera, wymienia różnorodne sposoby zapisywania głosek.
19. Wyjaśnia , czym różnią się samogłoski od spółgłosek, określa cechy głosek.
20. Wyjaśnia czym jest sylaba i kiedy sylaba jest zamknięta , a kiedy otwarta. Dzieli trudne wyrazy na sylaby.
21. Wyjaśnia , na czym polega akcent wyrazowy, poprawnie akcentuje wyrazy.
22. Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, używa poprawnych gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców;
23. Dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy); rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone – rozumie ich funkcje w tekście;
24. Zna sposoby wzbogacania słownictwa;
25. Rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie, rozumie rozbieżności między mową a pismem
26. Rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu ;
27. Rozróżnia regionalne odmiany polszczyzny;
28. Zna typy skrótów i skrótowców oraz określa ich funkcje;

Komunikacja i kultura języka

29. Rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny;
30. Rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich
31. Rozumie, na czym polega błąd językowy;
32. określa kontekst komunikatu;

Formy wypowiedzi

1. Przyjmuje cudze poglądy lub polemizuje z nimi;
2. Rozwiązuje postawiony problem
3. Stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych)
4. Odróżnia przykład od argumentu;
5. Przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego;
6. Tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opis ,monolog, podziękowanie, opowiadanie, sprawozdanie, zaproszenie, recenzja, ogłoszenie, głos w debacie, wywiad, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, przemówienie.
7. Recytuje tekst jako własną interpretację utworu;
8. Dokonuje parafrazy tekstu;

Samokształcenie:

1. Projekty edukacyjne: samodzielnie zdobywa informacje , hierarchizuje je, porządkuje , współdziała w grupie, wykorzystuje narzędzia cyfrowe i technologie multimedialne ,rozwija zainteresowania i uzdolnienia, uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym

środowiska oraz regionu, pogłębia wiedzę przedmiotową i samodzielnie prezentuje efekty swojej pracy.

2. Wirtualne spacery: zdobywa samodzielnie informacje, hierarchizuje je, porządkuje, wykorzystuje narzędzia cyfrowe, rozwija zainteresowania i uzdolnienia, pogłębia wiedzę przedmiotową i samodzielnie prezentuje wyniki swojej pracy.
3. Infografiki: pogłębia wiedzę przedmiotową, rozwija nawyki systematycznego uczenia się.

OCENA DOBRY

Uczeń na ocenę dobry w sytuacjach typowych z niewielkimi trudem, popełniając nieliczne błędy:

Kształcenie literackie i kulturowe

33. Rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł i określa ich podstawowe cechy
34. Zna pojęcia ironii, parodii i groteski oraz rozpoznaje je w tekstach
35. Wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych: porównanie homeryckie, inwokacja;
36. Rozpoznaje gatunki: epos, epepeja, tragedia, elegia, poemat, epepeja narodowa, elegia, literatura faktu pamiętnik, powieść i określa ich podstawowe cechy.
37. Omawia i poddaje refleksji podstawowe zagadnienia egzystencjalne.
38. Wykorzystuje w objaśnieniu utworów literackich wartości uniwersalne związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, dokonuje ich hierarchizacji;
39. Wykorzystuje w objaśnianiu utworów literackich potrzebne konteksty np. biograficzny, historyczny, historyczno-literacki, kulturowy, filozoficzny, społeczny;
40. Omawia, wyjaśnia, określa cechy świata przedstawionego, wydobywa znaczenia przenośne.
41. Ocenia postawy bohaterów, charakteryzuje podmiot liryczny.
42. Omawia budowę utworu.
43. Recytuje utwór.
44. Opowiada o pokoleniu wojennym, wyjaśnia z czego wynika i na czym polega jego tragizm, opowiada o realiach okupacyjnej rzeczywistości.
45. Omawia funkcję środków języka filmowego oraz znaczenie środków specjalnych w filmie, ocenia grę aktorską.
46. Odczytuje znaczenia przenośne, wyjaśnia na czym polega paradoks.
47. Ocenia postawy życiowe bohaterów, wyjaśnia przesłanie utworów.
48. Zna treść lektury obowiązkowej i uzupełniającej.

Kształcenie językowe

49. Dostrzega różnice pomiędzy literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyczną i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa.
50. Wyjaśnia , czym jest głoska , a czym litera, wymienia różnorodne sposoby zapisywania głosek.
51. Wyjaśnia , czym różnią się samogłoski od spółgłosek, określa cechy głosek.
52. Wyjaśnia czym jest sylaba i kiedy sylaba jest zamknięta , a kiedy otwarta. Dzieli trudne wyrazy na sylaby.
53. Wyjaśnia , na czym polega akcent wyrazowy, poprawnie akcentuje wyrazy.
54. Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, używa poprawnych gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców;
55. Dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy); rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone – rozumie ich funkcje w tekście;
56. Zna sposoby wzbogacania słownictwa;
57. Rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie, rozumie rozbieżności między mową a pismem
58. Rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu ;
59. Rozróżnia regionalne odmiany polszczyzny;
60. Zna typy skrótów i skrótowców oraz określa ich funkcje;

Komunikacja i kultura języka

61. Rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny;
62. Rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich
63. Rozumie, na czym polega błąd językowy;
64. określa kontekst komunikatu;

Formy wypowiedzi

9. Przyjmuje cudze poglądy lub polemizuje z nimi;
10. Rozwiązuje postawiony problem
11. Stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych)
12. Odróżnia przykład od argumentu;
13. Przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego;
14. Tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opis ,monolog, podziękowanie, opowiadanie, sprawozdanie, zaproszenie, recenzja, ogłoszenie, głos w debacie, wywiad, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, przemówienie.
15. Recytuje tekst jako własną interpretację utworu;
16. Dokonuje parafrazy tekstu;

Samokształcenie:

1. Projekty edukacyjne: samodzielnie zdobywa informacje , hierarchizuje je, porządkuje , współdziała w grupie, wykorzystuje narzędzia cyfrowe i technologie multimedialne ,rozwija

zainteresowania i uzdolnienia, uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym środowiska oraz regionu, pogłębia wiedzę przedmiotową i samodzielnie prezentuje efekty swojej pracy.

2. Wirtualne spacerzy: zdobywa samodzielnie informacje, hierarchizuje je, porządkuje, wykorzystuje narzędzia cyfrowe, rozwija zainteresowania i uzdolnienia, pogłębia wiedzę przedmiotową i samodzielnie prezentuje wyniki swojej pracy.

3. Infografiki: pogłębia wiedzę przedmiotową, rozwija nawyki systematycznego uczenia się.

OCENA DOSTATECZNY

Uczeń na ocenę dostateczny korzystając z dostępnych pomocy, mało spójnie, popełniając błędy:

Kształcenie literackie i kulturowe

1. Rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł i określa ich podstawowe cechy
2. Zna pojęcia ironii, parodii i groteski oraz rozpoznaje je w tekstach
3. Wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych: porównanie homeryckie, inwokacja;
4. Rozpoznaje gatunki: epos, epepeja, tragedia, elegia, poemat, epepeja narodowa, elegia, literatura faktu pamiętnik, powieść i określa ich podstawowe cechy.
5. Omawia i poddaje refleksji podstawowe zagadnienia egzystencjalne.
6. Wykorzystuje w objaśnieniu utworów literackich wartości uniwersalne związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, dokonuje ich hierarchizacji;
7. Wykorzystuje w objaśnianiu utworów literackich potrzebne konteksty np. biograficzny, historyczny, historyczno-literacki, kulturowy, filozoficzny, społeczny;
8. Omawia, wyjaśnia, określa cechy świata przedstawionego, wydobywa znaczenia przenośne.
9. Ocenia postawy bohaterów, charakteryzuje podmiot liryczny.
10. Omawia budowę utworu.
11. Recytuje utwór.
12. Opowiada o pokoleniu wojennym, wyjaśnia z czego wynika i na czym polega jego tragizm, opowiada o realiach okupacyjnej rzeczywistości.
13. Omawia funkcję środków języka filmowego oraz znaczenie środków specjalnych w filmie, ocenia grę aktorską.
14. Odczytuje znaczenia przenośne, wyjaśnia na czym polega paradoks.
15. Ocenia postawy życiowe bohaterów, wyjaśnia przesłanie utworów.
16. Zna treść lektury obowiązkowej i uzupełniającej.

Kształcenie językowe

17. Dostrzega różnice pomiędzy literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyczną i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa.
18. Wyjaśnia , czym jest głoska , a czym litera, wymienia różnorodne sposoby zapisywania głosek.
19. Wyjaśnia , czym różnią się samogłoski od spółgłosek, określa cechy głosek.
20. Wyjaśnia czym jest sylaba i kiedy sylaba jest zamknięta , a kiedy otwarta. Dzieli trudne wyrazy na sylaby.
21. Wyjaśnia , na czym polega akcent wyrazowy, poprawnie akcentuje wyrazy.
22. Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, używa poprawnych gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców;
23. Dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy); rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone – rozumie ich funkcje w tekście;
24. Zna sposoby wzbogacania słownictwa;
25. Rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie, rozumie rozbieżności między mową a pismem
26. Rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu ;
27. Rozróżnia regionalne odmiany polszczyzny;
28. Zna typy skrótów i skrótowców oraz określa ich funkcje;

Komunikacja i kultura języka

29. Rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny;
30. Rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich
31. Rozumie, na czym polega błąd językowy;
32. określa kontekst komunikatu;

Formy wypowiedzi

33. Przyjmuje cudze poglądy lub polemizuje z nimi;
34. Rozwiązuje postawiony problem
35. Stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych)
36. Odróżnia przykład od argumentu;
37. Przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego;
38. Tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opis ,monolog, podziękowanie, opowiadanie, sprawozdanie, zaproszenie, recenzja, ogłoszenie, głos w debacie, wywiad, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, przemówienie.
39. Recytuje tekst jako własną interpretację utworu;
40. Dokonuje parafrazy tekstu;

Samokształcenie:

1. Projekty edukacyjne: samodzielnie zdobywa informacje , hierarchizuje je, porządkuje , współdziała w grupie, wykorzystuje narzędzia cyfrowe i technologie multimedialne ,rozwija

zainteresowania i uzdolnienia, uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym środowiska oraz regionu, pogłębia wiedzę przedmiotową i samodzielnie prezentuje efekty swojej pracy.

2. Wirtualne spacerzy: zdobywa samodzielnie informacje, hierarchizuje je, porządkuje, wykorzystuje narzędzia cyfrowe, rozwija zainteresowania i uzdolnienia, pogłębia wiedzę przedmiotową i samodzielnie prezentuje wyniki swojej pracy.

3. Infografiki: pogłębia wiedzę przedmiotową, rozwija nawyki systematycznego uczenia się.

OCENA DOPUSZCZAJĄCY

. Uczeń na ocenę dopuszczającą korzystając ze wskazanych pomocy, przy zadaniach o niewielkim stopniu trudności, w sposób niespójny, z błędami:

Kształcenie literackie i kulturowe

1. Rozpoznaje gatunki dziennikarskie: reportaż, wywiad, artykuł i określa ich podstawowe cechy
2. Zna pojęcia ironii, parodii i groteski oraz rozpoznaje je w tekstach
3. Wskazuje funkcje użytych w utworze środków stylistycznych: porównanie homeryckie, inwokacja;
4. Rozpoznaje gatunki: epos, epopeja, tragedia, elegia, poemat, epopeja narodowa, elegia, literatura faktu pamiętnik, powieść i określa ich podstawowe cechy.
5. Omawia i poddaje refleksji podstawowe zagadnienia egzystencjalne.
6. Wykorzystuje w objaśnieniu utworów literackich wartości uniwersalne związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, dokonuje ich hierarchizacji;
7. Wykorzystuje w objaśnianiu utworów literackich potrzebne konteksty np. biograficzny, historyczny, historyczno-literacki, kulturowy, filozoficzny, społeczny;
8. Omawia, wyjaśnia, określa cechy świata przedstawionego, wydobywa znaczenia przenośne.
9. Ocenia postawy bohaterów, charakteryzuje podmiot liryczny.
10. Omawia budowę utworu.
11. Recytuje utwór.
12. Opowiada o pokoleniu wojennym, wyjaśnia z czego wynika i na czym polega jego tragizm, opowiada o realiach okupacyjnej rzeczywistości.
13. Omawia funkcję środków języka filmowego oraz znaczenie środków specjalnych w filmie, ocenia grę aktorską.
14. Odczytuje znaczenia przenośne, wyjaśnia na czym polega paradoks.
15. Ocenia postawy życiowe bohaterów, wyjaśnia przesłanie utworów.
16. Zna treść lektury obowiązkowej i uzupełniającej.

Kształcenie językowe

17. Dostrzega różnice pomiędzy literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyczną i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa.
18. Wyjaśnia , czym jest głoska , a czym litera, wymienia różnorodne sposoby zapisywania głosek.
19. Wyjaśnia , czym różnią się samogłoski od spółgłosek, określa cechy głosek.
20. Wyjaśnia czym jest sylaba i kiedy sylaba jest zamknięta , a kiedy otwarta. Dzieli trudne wyrazy na sylaby.
21. Wyjaśnia , na czym polega akcent wyrazowy, poprawnie akcentuje wyrazy.
22. Rozpoznaje nazwy osobowe i miejscowe, rodzaje nazw miejscowych, używa poprawnych gramatycznych imion, nazwisk, nazw miejscowych i nazw mieszkańców;
23. Dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy); rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone – rozumie ich funkcje w tekście;
24. Zna sposoby wzbogacania słownictwa;
25. Rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych, utraty dźwięczności w wygłosie, rozumie rozbieżności między mową a pismem
26. Rozróżnia treść i zakres znaczeniowy wyrazu ;
27. Rozróżnia regionalne odmiany polszczyzny;
28. Zna typy skrótów i skrótowców oraz określa ich funkcje;

Komunikacja i kultura języka

29. Rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny;
30. Rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich
31. Rozumie, na czym polega błąd językowy;
32. określa kontekst komunikatu;

Formy wypowiedzi

33. Przyjmuje cudze poglądy lub polemizuje z nimi;
34. Rozwiązuje postawiony problem
35. Stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych)
36. Odróżnia przykład od argumentu;
37. Przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego;
38. Tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opis ,monolog, podziękowanie, opowiadanie, sprawozdanie, zaproszenie, recenzja, ogłoszenie, głos w debacie, wywiad, podanie, życiorys, CV, list motywacyjny, przemówienie.
39. Recytuje tekst jako własną interpretację utworu;
40. Dokonuje parafrazy tekstu;

Samokształcenie:

1.Projekty edukacyjne: samodzielnie zdobywa informacje , hierarchizuje je, porządkuje , współdziała w grupie, wykorzystuje narzędzia cyfrowe i technologie multimedialne ,rozwija

zainteresowania i uzdolnienia, uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym środowiska oraz regionu, pogłębia wiedzę przedmiotową i samodzielnie prezentuje efekty swojej pracy.

2. Wirtualne spacerzy: zdobywa samodzielnie informacje, hierarchizuje je, porządkuje, wykorzystuje narzędzia cyfrowe, rozwija zainteresowania i uzdolnienia, pogłębia wiedzę przedmiotową i samodzielnie prezentuje wyniki swojej pracy.

3. Infografiki: pogłębia wiedzę przedmiotową, rozwija nawyki systematycznego uczenia się.